

10 października 2018 roku

**Szanowny Panie Prezydencie Tusk,
Szanowny Panie Prezydencie Juncker,
Drogi Pierwszy Wiceprzewodniczący Timmermans,**

Apel europejskich organizacji pozarządowych o ambitniejszy Program Prawa i Wartości

Przyszłość Europy będzie zależała od postaw zwykłych obywateli. Postawy te określą, jaka polityka jest możliwa w Brukseli i zdecydują o przetrwaniu projektu europejskiego. W ostatnich miesiącach liczni aktorzy wzywali Unię do stworzenia instrumentu wspierającego organizacje społeczeństwa obywatelskiego promujące wartości europejskie (zapisane w art. 2 Traktatu o UE) na szczeblu lokalnym, krajowym i ponadnarodowym. To zdecentralizowane wsparcie dla proeuropejskiej większości obywateli mogłoby stać się jednym z najskuteczniejszych środków przeciwko erozji unijnych wartości.

Wezwanie to zostało poparte w styczniu 2018 r. przez Apel 80 organizacji pozarządowych i sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego z 22 krajów UE oraz przez Parlament Europejski w Rezolucji w sprawie "Europejskiego Instrumentu Wartości" z 14 kwietnia 2018 r.

Program "Prawa i Wartości", zaproponowany przez Komisję w odpowiedzi na to wezwanie, łączy w sobie doskonałą diagnozę problemu z rozczarowującą treścią. W obecnej formie program nie ma szans skutecznie ochronić wartości europejskich, ponieważ:

- Jego **zakres tematyczny** wyklucza finansowanie organizacji pozarządowych, które promują wartości europejskie określone w art. 2 Traktatu o UE nieobjęte szczegółowym prawodawstwem UE, jak również organizacji pozarządowych na szczeblu lokalnym i krajowym.
- Jego **zasady dostępu** odcinają zdecydowaną większość organizacji oddolnych ze względu na restrykcyjne kryteria kwalifikowalności, współfinansowania, składania wniosków i sprawozdawczości
- **Budżet** w wysokości 641 mln euro jest nie tylko niewystarczający biorąc pod uwagę skalę wyzwania dla wartości europejskich, ale również ma zostać rozdzielony na bardzo szerokie grono beneficjentów, w tym rządy, firmy, kraje trzecie i organizacje międzynarodowe. Tylko 47 mln euro przeznaczono dla organizacji pozarządowych z państw członkowskich UE. Kwoty te, podzielone przez 27 państw członkowskich i 7 lat, sprawiają że instrument nie będzie miał możliwości skutecznego promowanie wartości.

Dlatego wzywamy instytucje UE do zmiany tej propozycji zgodnie z Rezolucją Parlamentu Europejskiego w sprawie "Europejskiego Instrumentu Wartości" z 14 kwietnia 2018 r. oraz Apelu ogónoeuropejskich organizacji pozarządowych i sieci organizacji społeczeństwa obywatelskiego ze stycznia 2018 r.

Po pierwsze, aby instrument mógł skutecznie promować i chronić europejskie wartości, jego **zakres tematyczny** powinien obejmować organizacje pozarządowe działające na rzecz wartości o których mowa w art. 2 Traktatu UE, na szczeblu lokalnym, krajowym i ponadnarodowym.

Po drugie, należy maksymalnie uprościć **zasady dostępu**, tak aby nawet mniejsze organizacje oddolne miały realną szansę na złożenie wniosku. Można to osiągnąć poprzez zastosowanie nowego Rozporządzenia Finansowego w celu maksymalizacji dostępności oraz poprzez rozważenie wykorzystania programów regrantingowych, tak jak ma to miejsce w ramach Funduszy Norweskich/EOG.

Po trzecie proponujemy prostą zasadę dotyczącą **budżetu**: UE powinna wydawać na promocję wartości wewnątrz Unii tyle, ile wydaje na ten cel w krajach trzecich. Oznacza to, że całkowity budżet programu "Prawa i Wartości" powinien wynieść od 1,4 do 2 mld euro w ciągu 7 lat. Ponadto znaczna część tej kwoty powinna zostać przeznaczona na wspieranie organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

W obliczu głęboko niepokojących tendencji politycznych nadchodzące Wieloletnie Ramy Finansowe mogą stanowić ostatnią szansę na tak poważną inwestycję w utrzymanie podstawowych wartości europejskich.

Dlatego liczymy na Państwa wsparcie.

Lista sygnatariuszy:

Klagsverband zur Durchsetzung der Rechte von Diskriminierungsopfern	Austria	Vienna
Association Marcel Hicter pour la Démocratie Culturelle	Belgia	Brussels
Community Foundation West Flanders Streekfonds West-Vlaanderen	Belgia	Kortrijk
Donors and Foundations Networks Europe (DAFNE)	Belgia	Brussels
European Citizen Action Service (ECAS)	Belgia	Brussels
European Foundation Centre Aisbl	Belgia	Brussels
Global Fund for Community Foundations	Belgia	Brussels
Les Fondations.be, Fédération Belge des Fondations Philanthropiques	Belgia	Brussels
Quindo vzw	Belgia	Kortrijk
"Roms Coppersmiths" Shoumen	Bułgaria	Shumen
Association of Parks in Bułgaria (For The Nature Coalition)	Bułgaria	Sofia
BlueLink Foundation	Bułgaria	Sofia
Bułgarian Association for the Promotion of Citizens' Initiative (BSNGI)	Bułgaria	Burgas
Bułgarian Center for Not-for-Profit Law	Bułgaria	Sofia
Bułgarian Donors' Forum	Bułgaria	Sofia
Bułgarian Institute for Legal Initiatives Foundation (BILI)	Bułgaria	Sofia
Center for Interethnic Dialogue and Tolerance "Amalipe"	Bułgaria	Veliko Tarnovo
CHOVEKOLUBIE Association	Bułgaria	Pazardjik
Citizen Participation Forum	Bułgaria	Sofia

Institute for Direct Democracy Foundation	Bułgaria	Sofia
Multi Kulti Collective	Bułgaria	Sofia
National Network for Children	Bułgaria	Sofia,
Open Society Foundation	Bułgaria	Sofia
Workshop for Civic Initiatives Foundation	Bułgaria	Sofia
Association for Independent Media Culture / Udruga za nezavisnu medijsku kulturu	Chorwacja	Zagreb
B.a.B.e.	Chorwacja	Zagreb
Centar za mirovne studije	Chorwacja	Zagreb
Center for Civil Initiatives	Chorwacja	Poreć
Civil Rights Project Sisak	Chorwacja	Sisak
Chorwacjan Youth Network/Mreža mladih Hrvatske	Chorwacja	Zagreb
Documenta - Center for Dealing with the Past	Chorwacja	Zagreb
GONG	Chorwacja	Zagreb
Information Legal Centre	Chorwacja	Slavonski Brod
Rainbow Families Chorwacja	Chorwacja	Zagreb
Udruga Eko-Zadar	Chorwacja	Zadar
Udruga za promicanje ekološke proizvodnje hrane, zaštite okoliša i održivog razvoja "Eko-Zadar"	Chorwacja	Zadar
CESI - Center for Education, Counselling and Research	Chorwacja	Zagreb
PUŽ	Chorwacja	Zagreb
Antikomplex z.s.	Czechy	Prague
EUROPEUM Institute for European Policy	Czechy	Prague
Open Society Fund Prague	Czechy	Prague
Open Estonia Foundation	Estonia	Tallinn
Centre français des Fonds et Fondations	Francja	Paris
Association of German Foundations	Niemcy	Berlin
European Exchange	Niemcy	Berlin
MEMORIAL Deutschland e. V.	Niemcy	Berlin
RUSMPI Institute on Migration Policy	Niemcy	Berlin
Euromaidan NRW e.V.	Niemcy	Bonn
Finnish NGDO Platform to the EU	Finlandia	Helsinki
Civil Kollégium Alapítvány (Civil College Foundation)	Węgry	Kunszentmiklós
Hungarian Helsinki Committee	Węgry	Budapest
K-Monitor Association	Węgry	Budapest
Ökotárs - Hungarian Environmental Partnership Foundation	Węgry	Budapest

Acri-Associazione di Fondazioni e di casse di risparmio	Włochy	Roma
Associazione Ricreativa Culturale Italiana (ARCI)	Włochy	Rome
Memorial Italia	Włochy	Milan
Centre for Public Policy Providus	Łotwa	Riga
Civic Alliance-Łotwa	Łotwa	Riga
European Movement - Łotwa	Łotwa	Riga
Foundation for an Open Society DOTS	Łotwa	Riga
Eiropas Kustība Latvijā (European Movement - Łotwa)	Łotwa	Riga
Kauno bendruomeniu centru asociacija/ Association of Kaunas Communities Centers	Litwa	Kaunas
NGO Law Institute	Litwa	Vilnius
Open Litwa Foundation	Litwa	Vilnius
Pilietinės visuomenės institutas (Civil Society Institute), Litwa	Litwa	Vilnius
Tolerant Youth Association	Litwa	Vilnius
Kaimo bendruomenė "Gegužraibė - rural community "Geguzraibe"	Litwa	Šunskų sen. Dielinės kaimas
AFEW International	Holandia	Amsterdam
Holandia Helsinki Committee	Holandia	The Hague
Helsinki Foundation for Human Rights	Polska	Warszawa
National Federation of Polish NGOs (OFOP)	Polska	Warszawa
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu	Polska	Częstochowa
Shipyard – Centre for Social Innovation and Research	Polska	Warszawa
Polish Donors Forum	Polska	Warszawa
Stefan Batory Foundation	Polska	Warszawa
WWF Polska	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie Willa Decjusza	Polska	Kraków
Amicus Europae Foundation	Polska	Warszawa
Federacja Inicjatyw Oświatowych/Federation for Educational Initiatives	Polska	Warszawa
Fundacja "Sprawniejsi Razem"	Polska	Kalisz
Fundacja Akceptacja	Polska	Poznań
Fundacja Aktywności Lokalnej	Polska	Puszczkowo
Fundacja Alternatywnych Inicjatyw Edukacyjnych	Polska	Bielsko-Biała
Fundacja Autonomia	Polska	Kraków
Fundacja BEZLIK	Polska	Miłosław
Fundacja Civis polonus	Polska	Warszawa
Fundacja Czarna Owca Pana Kota	Polska	Kraków

Fundacja e-państwo	Polska	Warszawa
Fundacja Edukacyjna OdiTK	Polska	Gdansk
Fundacja Idealna Gmina	Polska	Warszawa
Fundacja Miasto Obywatelskie Lubartów	Polska	Lubartów
Fundacja Partners Polska	Polska	Warszawa
Fundacja rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	Polska	Warszawa
Fundacja Szkoła z Klasą	Polska	Warszawa
Fundacja Szkoły. Społecznej	Polska	Warszawa
Fundacja trzeci.org	Polska	Gliwice
fundacja tu obok	Polska	Lublin
Fundacja Wiedzieć Więcej	Polska	Kędzierzyn-Koźle
Fundacja Wolna Syria	Polska	Warszawa
Fundacja Wspomagania Wsi	Polska	Warszawa
Gdańska Fundacja Dobroczynności	Polska	Gdańsk
Instytut Spraw Publicznych/Institute of Public Affairs	Polska	Warszawa
Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów	Polska	Konin
Małopolskie Towarzystwo Oświatowe	Polska	Nowy Sącz
Mosty Europy - BRIDGES WITHIN EUROPE	Polska	Łódź
Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	Polska	Łódź
Piłski Bank Żywności	Polska	Piła
Polska Fundacja im. Roberta Schumana	Polska	Warszawa
Unia Seniorów Region Warszawsko-Mazowiecki im. Rotmistrza Witolda Pileckiego	Polska	Opacz - Kolonia
Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Polska	Wrocław
Sieć Obywatelska Watchdog Polska	Polska	Warszawa
Społeczny Komitet ds. AIDS	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie "Cała Naprzód"	Polska	Gliwice
Stowarzyszenie Forum Odpowiedzialnego Biznesu	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie Głos Kociewia	Polska	Starogard Gdański
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie Klon/Jawor	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie Koalicja Karat	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita	Polska	Warszawa
Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”	Polska	Orzechowo
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Maziarze Stare i Okolic	Polska	Maziarze Stare

Stowarzyszenie Wolność Równość Demokracja	Polska	Warszawa
Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej	Polska	Warszawa
Towarzystwo Samorządowe	Polska	Konin
Wielkopolskie Stowarzyszenie Sołtysów	Polska	Konin
Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych / Lower Silesian Federation of Non-governmental Organizations	Polska	Wrocław
Fundacja Panoptykon / Panoptykon Foundation	Polska	Warszawa
Forum Ruchu Europejskiego (European Movement Forum, Polska)	Polska	Warszawa
Fundacja Przyjaciółka	Polska	Warszawa
Ruch Społeczny Obywatele dla Edukacji/Social Movement "Citizens for Education"	Polska	Warszawa
Asociatia Bunul Samaritean	Rumunia	Galati
Europuls - Centre of European Expertise	Rumunia	Bucharest
Association of Mountain and other Rescuers	Słowacja	Žilina
Academia Istropolitana Nova	Słowacja	Svätý Jur
Asociacia poskytovateľov socialnych služieb o.z.	Słowacja	Bratislava
Association for the Protection of Patients' Rights	Słowacja	Bratislava
Assotiation for Community Foundation in Słowacja	Słowacja	Pezinok
Center for Philanthropy	Słowacja	Bratislava
Ekopolis Foundation	Słowacja	Banska Bystrica
Helsinki Committee for Human Rights in Słowacja	Słowacja	Bratislava
Independent Platform SocioFórum	Słowacja	Bratislava
Iniciatíva Inakosť	Słowacja	Bratislava
Karpatská nadácia (Carpathian Foundation)	Słowacja	Košice
MESA10	Słowacja	Bratislava
Možnosť voľby	Słowacja	Bratislava
Open Society Foundation Słowacja	Słowacja	Bratislava
PDCS, Partners for Democratic Change Słowacja	Słowacja	Bratislava
Slovak Youth Council	Słowacja	Bratislava
Slovenská humanitná rada	Słowacja	Bratislava
SOCIA – Social Reform Foundation	Słowacja	Bratislava
Asociación Española de Fundaciones	Hiszpania	Madrid
Access Europe	Hiszpania	Madrid
Three Nations Dementia Working Group	Wielka Brytania	Oxford